

Læreplan i platearbeiderfaget Vg3 / opplæring i bedrift

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 14. desember 2007 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2008

Formål

Platearbeiderfaget skal legge grunnlag for arbeid med å forme plater, rør og profiler og sammenføring til større komponenter og konstruksjoner. Platearbeiderfaget utøves i skipsindustrien, offshore og i landbasert industri og følger nasjonale og internasjonale standarder og normer.

Opplæringen skal bidra til at lærlingen utvikler forståelse for produksjonsprosesser, materialer, kvalitet og økonomi. Gjennom opplæringen skal lærlingen utvikle evne til nøyaktighet, tegningsforståelse og arbeid etter spesifikasjoner og prosedyrer. Opplæringen skal bidra til at lærlingen utvikler evne til å samarbeide med andre faggrupper.

Opplæringen skal legge til rette for at lærlingen får bred og variert trening i material- og platebearbeiding og i sammenføyingsmetoder. Opplæringen skal gi trening i planlegging, gjennomføring, vurdering og dokumentasjon av utført arbeid. Arbeid i tråd med regler for helse, miljø og sikkerhet skal stå sentralt i opplæringen.

Fullført og bestått opplæring fører fram til fagbrev. Yrkestittel er platearbeider.

Struktur

Platearbeiderfaget består av to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	Hovedområder	
Vg3 / opplæring i bedrift	Dokumentasjon, kvalitet og HMS	Platearbeid og produksjon

Hovedområder

Dokumentasjon, kvalitet og HMS

Hovedområdet omfatter bruk av standarder, spesifikasjoner, prosedyrer og bedriftens styringssystemer. Videre omfatter det bruk av arbeidstegninger og teknisk dokumentasjon. Kvalitetssikring, sporbarhet og HMS står sentralt i hovedområdet.

Platearbeid og produksjon

Hovedområdet omfatter bruk og vedlikehold av manuelle og CNC-styrte maskiner, teknisk utstyr og måleinstrumenter. Sammenføyingsmetoder inngår også i hovedområdet. Videre inngår materialkunnskap og valg av materialer i hovedområdet.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I platearbeiderfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig i platearbeiderfaget innebærer å drøfte faglige løsninger med kollegaer.

Å kunne uttrykke seg skriftlig i platearbeiderfaget innebærer å fylle ut skjemaer og rapporter.

Å kunne lese i platearbeiderfaget innebærer å følge arbeidstegninger, dokumentasjon, instruksjoner, rapporter og tekniske standarder.

Å kunne regne i platearbeiderfaget innebærer å beregne størrelser, materialbruk, sveisekrymp og deformasjon. Det innebærer også vektberegninger og geometriske beregninger.

Å kunne bruke digitale verktøy i platearbeiderfaget innebærer å bruke digitale måleinstrumenter og utstyr. Det innebærer også å stille inn og overvåke CNC-styrte maskiner.

Kompetansemål

Etter Vg3

Dokumentasjon, kvalitet og HMS

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- bruke produktdatablader
- planlegge og utføre arbeidsoppgaver i tråd med tegninger, prosedyrer og standarder
- bruke rapporter og skjemaer i tråd med arbeidsoppgaver
- registrere avvik og foreslå korrigerende tiltak
- forklare hovedprinsippene i bedriftens kvalitetssikringssystem
- bruke metoder for sporbarhet for plater, profiler, strukturelle rør og utstyr
- utføre stropping og anhuking i tråd med gjeldende regelverk
- bruke sikkerhetsutstyr, verneutstyr og arbeidstøy tilpasset arbeidsoppgavet
- drøfte faglige løsninger med kollegaer
- vurdere økonomiske konsekvenser av metode- og materialvalg
- gjøre rede for bedriftens organisasjonsstruktur og egen plassering og funksjon i bedriften
- utføre kildesortering og avfallshåndtering i tråd med bedriftens instruks
- gjøre rede for og utføre arbeidet i tråd med gjeldende krav til HMS

Platearbeid og produksjon

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- velge materialer i tråd med tegninger og spesifikasjoner
- klargjøre materialer for sammenføring
- beregne materialbruk, sveisekrymp, deformasjon og likevekt
- bearbeide stålplater, profiler og strukturelle rør i tråd med arbeidstegninger og spesifikasjoner
- gjøre rede for sammenføyingsmetoder i tråd med arbeidsoppgaver
- utføre sveis og heftsveis i tråd med sveiseprosedyrer og spesifikasjoner
- legge inn forbøying og avstivinger og redegjøre for deformasjoner og sveisekrymp
- bruke håndverktøy og utstyr i tråd med arbeidsoppgavene
- bruke manuelle og CNC-styrte maskiner
- bruke måleverktøy og vurdere måleresultater
- sette sammen komponenter og konstruksjoner i tråd med arbeidstegninger og spesifikasjoner
- demontere, reparere og rette opp komponenter og konstruksjoner
- utføre varmebehandling og nedkjøling og forklare hva som skjer med materialer
- gjøre rede for metoder for korrosjonsbeskyttelse og overflatebehandling av ulike materialer
- planlegge og gjennomføre forebyggende vedlikehold på maskiner og utstyr

Vurdering

Vg3 platearbeiderfaget

Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Dokumentasjon, kvalitet og HMS	Alle skal opp til fagprøven, som normalt skal gjennomføres innenfor en tidsramme på fem virkedager.
Platearbeid og produksjon	Alle kandidater som ikke har fulgt normalt opplæringsløp, må ha bestått eksamen på Vg3-nivå i lærefaget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.